

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p. p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

KRITERIJI ZA DOLOČANJE PRIORITETNIH INŠPEKCIJSKIH NADZOROV FINANČNE UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2021

Podrobnejši opis

Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS) izvaja inšpekcijski nadzor na podlagi Zakona o finančni upravi in skladno s pravili Zakona o davčnem postopku in Zakona o inšpekcijskem nadzoru. Sistemski nadzor zavezancev se zagotavlja z letnim načrtom, ki se pripravi z analizo tveganja in objektivnimi kriteriji, s katerimi se upošteva načelo enakomernega izvajanja inšpekcijskega nadzora vseh zavezancev za davek in načelo pomembnosti davka, ki ga zavezanec za davek prispeva v javnofinančnih prihodkih. Objektivni kriteriji so pripravljene zlasti na podlagi statističnih metod in predhodnih ugotovitev v postopkih nadzora. Določen del letnega načrta se pripravi tudi na osnovi prejetih informacij drugih državnih organov, prijav, mednarodnih zaprosil in drugih pobud, prav tako pa določen del nadzora poteka po metodi naključnega izbora. Poleg kriterija pomembnosti posamezne dajatve v nacionalnih javnofinančnih prihodkih in proračuna Evropske unije, so se v letnem načrtu upoštevali tudi kriteriji zaščite državljanov, varnosti in varstva okolja.

Finančni inšpekcijski nadzori bodo tudi v letu 2021 ciljno usmerjeni v odkrivanje in zmanjševanje obsega davčnih in carinskih utaj ter v izboljšanje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti.

Ukrepi za preprečevanje širjenja epidemije nalezljivih bolezni SARS – CoV-2 (COVID-19) so v letu 2020 pomembno posegli v aktivnosti zavezancev za davek, čemur je bilo potrebno prilagoditi tudi delovanje FURS na področju nadzora. FURS bo, upoštevajoč okoliščine zaradi epidemije, svoje usmeritve na področju nadzora tudi v letu 2021 ustrezno prilagajal.

Ob tem bo na izvajanje inšpekcijskega nadzora v letu 2021 pomembno vplivala tudi nujnost izvajanja nadzorov v zvezi z uveljavljanjem prejetih pomoči in oprostitev, ki so jih bili subjekti deležni v okviru ukrepov za zajezitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19 (t.i. PKP ukrepi).

V času trajanja epidemije in veljavnosti vladnih odlokov bodo tako aktualni nadzori nad izvajanjem **ukrepov (vladnih odlokov) za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe z virusom COVID-19**, ki se bodo izvajali sočasno z izvajanjem nadzorov na področju izdaje in davčnega potrjevanja računov ter dela in zaposlovanja na črno.

Nadzori nad uveljavljanem prejetih pomoči in oprostitev prispevkov za socialno varnost se bodo sicer izvajali v okviru nadzorov davka od dohodkov iz dejavnosti, davka od dohodka pravnih oseb ter nadzora davkov in prispevkov od dohodkov posameznikov (zaposlenih, samozaposlenih, verskih uslužbencev, družbenikov in kmetov fizičnih oseb). Število nadzorov na navedenih področjih se bo, v primerjavi s preteklim letom, povečalo.

Finančna uprava RS bo v letu 2021 največji delež nadzorov **na področju davkov** izvedla na področju davka na dodano vrednost (DDV), sledi nadzor davka od dohodkov pravnih oseb, davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb, dohodnine in drugih dajatev. Kompleksnejše in večje utaje davkov bodo obravnavane v okviru finančnih preiskav.

Nadzor na področju **DDV** bo usmerjen predvsem v odkrivanje mednarodnih davčnih vrtiljakov z uporabo orodja za analizo transakcijskih mrež (t.i. TNA) in zlorab oprostitve plačila DDV pri dobavah blaga znotraj EU, pri čemer bo pomemben vidik mednarodna izmenjava podatkov. Nadzor bo usmerjen na zaznavo in odpravo kršitev sistemskih utaj DDV ter nadzor družb, ki so ustanovljene ali prodane z namenom izvajanja davčnih goljufij.

Pomemben del nadzora bo usmerjen na zavezance, ki neupravičeno uveljavljajo odbitek DDV in uporabljajo fiktivne račune za uveljavljanje odbitka DDV ter na identifikacijo zavezancev, ki se niso identificirani za DDV, pa bi glede na obseg in vrsto dejavnosti morali biti. Zaradi večjega obsega spletne prodaje v preteklem letu, bo večji meri usmerjen na nadzor DDV tudi na področje spletne prodaje in družbe ki opravljajo storitev dostave blage pri spletni prodaji. Poostren nadzor bo tudi v dejavnosti trgovine s prevoznimi sredstvi in cestnega prevoza blaga.

Na področju **davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti** bo nadzor usmerjen na pravilno izkazovanje prihodkov, odhodkov in uveljavljanje olajšav, ob hkratnem preverjanju vpisa v register dejanskih lastnikov in kršitev omejitev pri gotovinskem poslovanju. Poseben poudarek bo dan nadzoru družb, ki prenehajo po skrajšanem postopku, nadzoru

investicijskih olajšav in olajšav v raziskave in razvoj. Izpostavljamo tudi nadzor zavezancev, ki poslujejo z davčnimi oazami in nadzor t.i. nepristnih davčnih shem, pri čemer se bo uporabljalo splošno pravilo za preprečevanje zlorab (GAAR), ki je definirano v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. V okviru načrtovanega nadzora zavezancev, ki poslujejo z davčnimi oazami se načrtuje tudi nadzor izpolnjevanja obveznosti poročanja o čezmejnih aranžmajih (DAC6). Nadzor zavezancev z vidika davka od dohodkov pravnih oseb in dohodkov iz dejavnosti bo v letu 2021 v veliki meri povezan z nadzorom t.i. PKP ukrepov, ki bo potekal hkratno z navedenimi davčnimi nadzori.

Nadzor **transfernih cen** predstavlja pomemben del nadzora davka od dohodkov pravnih oseb in bo usmerjen na zavezance, pri katerih je zaznano visoko tveganje nepravilnosti pri določanju transfernih cen. Nadzor se bo prioritarno izvajal pri zavezancih, ki potencialno izkazujejo prenizko davčno osnovo, ter pri zavezancih z večjim obsegom transakcij s povezanimi osebami. Zagotavljanje visoke stopnje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti, z upoštevanjem tržnega načela pri določanju transfernih cen od samega začetka poslovanja, bomo vzpodbujali s preventivnimi nadzori v obliki vprašalnikov pri novo registriranih davčnih zavezancih in stalnih poslovnih enotah. Na podlagi analize odgovorov bomo ocenili stopnjo tveganja neizpolnjevanja davčnih obveznosti ter pri najbolj tveganih izvedli inšpekcijski nadzor.

Na področju **davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve** bo nadzor usmerjen na pravilnost obračunov davčnih odtegljajev in obračune prispevkov za socialno varnost za dohodke iz delovnega razmerja (REK obrazci) za zaposlene delavce (s posebnim poudarkom pri napoteni delavci v tujino), izplačevanje povračil stroškov dela zaposlencem, pravilnost davčne obravnave izvzetih stroškov za zasebno rabo, pravilnost davčne obravnave dohodkov družbenikov, ki so obvezno zavarovani iz naslova lastništva družbe (zavarovalna podlaga 040) in pravilnost obračuna bonitet od uporabe službenih vozil za zasebne namene. Tudi nadzor davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb iz zaposlitve, bo v letu 2021 v veliki meri povezan s PKP ukrepi, ki se nanašajo na oprostitev plačil prispevkov.

Pomemben vpliv na izvajanje nadzora na področju **nenapovedanih dohodkov** v letu 2021 ima odločitev Ustavnega sodišča RS o delni razveljavitvi 68. a člena ZDavP-2, na podlagi katere je potrebno izvesti ponovne postopkov nadzora davka od nenapovedanih dohodkov (prijava premoženja).

FURS ima zaradi svojih nadzornih pristojnosti veliko vlogo v boju zoper **sivo ekonomijo**, v sklopu katere izvaja nadzorne aktivnosti na področju neregistriranih subjektov – delo in zaposlovanje na črno ter na področju registriranih zavezancev, kjer nadzor obsega prav tako zaposlovanje na črno in celovitost evidentiranja prihodkov (npr. nadzori davčnega potrjevanja računov – davčne blagajne). Pri nadzoru zaposlovanja na črno izpostavljamo nadzor nad »operaterji«, ki davčno potrjujejo račune in nimajo ustrezne zavarovalne podlage za delo. Nadzori bodo usmerjeni na področja in dejavnosti, ki so na podlagi informacij iz okolja in izkušenj nadzorov iz preteklosti, opredeljene kot tvegane, in sicer gradbeništvo, taksi prevozi, oddajanje sob v turistični najem – tudi v povezavi s podatki o turističnih bonih, gostinstvo, prodaja kmetijskih pridelkov, trgovina in druge storitvene dejavnosti (npr. varuške, vodenje poslovnih knjig, čistilni servisi, športne dejavnosti, sivi trg umetnih). V nadzorne aktivnosti bodo vključene tudi prijave dela in zaposlovanja na črno ter neizdajanja računov, ki bodo po opravljenih analizah izkazale visoko davčno tveganje.

Posebni del inšpekcijskega nadzora predstavlja področje nadzora **elektronskega poslovanja** in dejavnosti t.i. finančno-tehnoloških podjetij in njihovih inovativnih spletnih storitev. Nadzor elektronskega poslovanja bo usmerjen v preverjanje ustrezne registracije tujih subjektov, ki poslujejo preko spleta v Sloveniji ter nadzor evidentiranja prihodkov iz naslova spletne prodaje blaga in storitev (delo na črno) ter plačilo ustreznih dajatev. Določen del nadzora elektronskega poslovanja bo usmerjen tudi na nadzor dejavnosti povezani z digitalnimi sredstvi (kriptovalute).

V nadzorih **davčnega potrjevanja računov** bo nadzor usmerjen v preverjanje izdajanja in potrjevanja računov za opravljene dobave blaga in storitev, pravilnost in pravočasnost obračunavanja davkov, pravočasnost identifikacije za namene DDV. Posebna pozornost bo

namenjena odkrivanju zavezancev, ki se z »veriženjem« podjetij oziroma istočasnim opravljanjem dejavnosti preko dveh ali več podjetij izogibajo identifikaciji za namene DDV.

S področja **carin** bo inšpekcijski nadzor v največji meri osredotočen na preverjanje skladnosti uvoznih postopkov z EU zakonodajo, predvsem v zvezi s preverjanjem carinske vrednosti blaga (podvrednotenjem), s pravilnim uvrščanjem blaga v kombinirano nomenklaturo, pravilnostjo izvedbe carinskega postopka 42, ugotavljanjem pravilnosti porekla blaga ter »meursing« kode (vsebnost sestavin v živilih) in e-commerce. Aktivnosti nadzora s področja **trošarin** bodo usmerjene v preverjanje pravilnega obračunavanja trošarin, zlasti za trošarinsko blago: pivo, alkohol in alkoholne pijače.

Nadzorne aktivnosti bodo usmerjene tudi v preverjanje upravičenosti vračil trošarin za različne namene, predvsem za vračila za komercialni prevoz, ki jih uveljavljajo tujci. Posebna pozornost bo namenjena odkrivanju goljufije pri obračunavanju trošarin na področju mazalnih olj in tobačnih izdelkov, v sodelovanju z drugimi državami EU (EMPAKT) in državnimi organi znotraj RS. Na področju **okoljskih dajatev** bodo prioritetni nadzori usmerjeni v preverjanje pravilnosti obračunavanja okoljskih dajatev za komunalne vode in CO2 takso.

V okviru **skupne kmetijske politike** se bo preverjala upravičenost izplačanih nadomestil Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada. Prav tako se bo preverjala ustreznost sistema potrebne skrbnosti lesa in lesnih proizvodov v okviru Uredbe EU št. 995/2010, ki se izvaja v skladu s pooblastili iz Zakona o gozdovih.

Na področju nazora **iger na srečo** se bo z izvajal nadzor nad preglednostjo poslovanja koncesionarjev, odgovornim prirejanjem iger na srečo ter nadzor tveganja s področja pranja denarja, goljufij in drugih kaznivih ravnanj na področju prirejanja iger na srečo.

Nadzorne aktivnosti se bodo izvajale na področju klasičnih iger na srečo, na področju posebnih iger na srečo, na področju pooblaščenih institucij, na področju nedovoljenega prirejanja iger na srečo in področju sprejemanja ali posredovanja vplačil, oglaševanja ali opravljanja drugih storitev v zvezi s prirejanjem iger na srečo za osebe, ki nimajo koncesije Vlade RS. Zaradi javnega interesa in zaščite interesa igralcev, se bo večji del nadzora izvajal na področju nedovoljenega prirejanja spletnih iger na srečo, tudi z uporabo ukrepa blokade spletnih strani.

V okviru nadzora nad prireditelji iger na srečo se bodo izvajali tudi davčni inšpekcijski nadzori nad pravilnostjo in pravočasnostjo obračunavanja obveznih dajatev (davka na dobitke od iger na srečo, koncesijske dajatve, davka od iger na srečo in davka od srečk) prirediteljev in koncesionarjev na področju iger na srečo.